

Remissvar SOU 2025:93, En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk.

Inledning

Jokkmokks kommun har tagit del av utredningen En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk (SOU 2025:93) och vill lämna följande yttrande. Utifrån kommunens ansvar för utveckling vill vi särskilt lyfta behovet av en skogspolitik som stärker landsbygdernas livskraft, främjar hållbar tillväxt och säkerställer att kommunens unika förutsättningar beaktas i både målformulering och genomförande.

Skogens betydelse för Jokkmokk – Ett kulturarv

Skogsbruket i Jokkmokk har en lång och djupt rotad historia. I Jokkmokk är skogen inte bara en ekonomisk resurs, utan en central del av det lokala kulturarvet. En central del är generationsprincipen: privata skogsägare har i generationer brukat sin mark med målet att lämna en livskraftig skog till nästa generation. Detta innebär ett långsiktigt perspektiv där ekonomiska, ekologiska och sociala värden vägs samman. Skogen är inte bara en resurs – den är en del av familjens arv och identitet. Skogsnäringen är en av kommunens basnäringar och skogen är också viktig för turism, jakt, friluftsliv, rennäring samt kultur- och naturvård. Skogsbruket är därmed en bärande del av kommunens ekonomi, kultur och samhällsstruktur. Det är inte bara en näring – det är en motor för innovation, sysselsättning och lokal värdeskapande. När brukandet upphör och skogen skyddas för fri utveckling, kan de spår av mänsklig aktivitet – stigar, kolbottnar, slätterängar, renstigar mm som utgör kulturarvet, växa igen eller försvinna. Allmänningen har spelat en viktig roll genom att skapa arbetstillfällen och bidra till lokal utveckling. I en tid då Sverige står inför stora omställningar inom klimat, energi och försörjningsberedskap, måste skogspolitiken ses som ett verktyg för lokal utveckling.

Kommunens ställningstaganden i kommande översiktsplan

- Kommunen ser positivt på och ska stödja fortsatt lokalt småskaligt skogsbruk för lokal produktion och försörjning.
- Skogsmark ska avverkas skonsamt och med hänsyn till värden som rennäring, natur- och kulturmiljö samt sociala aspekter.
- Den lokala skogsnäringens intressen ska beaktas vid bedömning av lokalisering och exploatering av bebyggelse och anläggningar.
- Inom ekologiskt känsliga områden ska skogsbruk bedrivas med särskild hänsyn.
- Kommunens hållning är att ytorna för storskaligt skogsbruk inte ska öka och att småskaligt skogsbruk bör prioriteras.

Jokkmokks kommuns synpunkter

Jokkmokks kommun välkomnar utredningens ambition att stärka skogsbrukets konkurrenskraft och miljöarbete. Samtidigt vill kommunen understryka vikten av att skogspolitiken utformas med hänsyn till regionala förutsättningar, lokalt inflytande, samiska rättigheter och behovet av balans mellan produktion, biologisk mångfald och social hållbarhet.

Kommunen ser positivt på att utredningen belyser behovet av ökad rådgivning, evidensbaserat beslutsfattande och bättre balans mellan produktion och miljö. Samtidigt vill kommunen framhålla att Jokkmokk är en glesbygdskommun med mycket stora arealer skyddad mark, omfattande fjällnära skog, rennäring och en stark tradition av lokalt ägt och småskaligt skogsbruk. När nya skydd införs utan helhetsperspektiv uppstår kumulativa effekter som påverkar både skogsbruk, miljö och rennäring negativt. Detta måste beaktas i en ny skogspolitik.

Kommunen ser positivt på att skapa tydligare och mer långsiktiga spelregler för skogsbruket, men understryker vikten av flexibilitet och anpassning till lokala förutsättningar, särskilt för små skogsägare och fjällnära skog. Nya regler får inte leda till ökad administrativ börda eller kostnader för mindre aktörer.

Jokkmokks kommun anser att skyddsåtgärder på skogsmark måste bygga på frivillighet samt möjliggöra fortsatt brukande med hänsyn till biologisk mångfald. Ersättningsystemet är viktigt för rättssäkerheten, men har begränsningar. Det kompenserar för en viss ekonomisk förlust, men inte för förlusten av brukanderätt, framtida utvecklingsmöjligheter eller kulturarv. Ersättning bör kunna ges återkommande, inte bara som engångsbelopp, för att skapa incitament för långsiktigt bevarande. Ett sådant system skulle minska konflikter mellan markägare och myndigheter samt bidra till en mer hållbar och rättvis skogspolitik.

En ny skogspolitik bör främja ökad tillgänglighet till redan skyddade områden för rekreation, turism och lokalt näringsliv. Skydd får inte innebära passiv förvaltning, staten behöver ta ansvar för kompensation och långsiktig skötsel av skyddade områden, och att nya skydd alltid föregås av lokal dialog och konsekvensanalys.

Jokkmokks kommun efterlyser ett helhetsgrepp där även kumulativa effekter utreds och naturvård samordnas med lokal planering.

Jokkmokks Kommun

Roland Boman
Kommunstyrelsens ordförande

